

Teorie kulturní péče

Ing. ALENA LOCHMANNOVÁ, Ph.D., MBA

Svět se postupně stává více multikulturním, s ohledem na což je transkulturní vzdělávání (nejen) zdravotníků – nelékařů zcela zásadní pro zajištění kulturně kompetentní pracovní síly. Antropoložka Madeleine Leiningerová vyvinula teorii kulturní péče a výzkumnou metodu etnonursing, aby pomohla výzkumníkům studovat transkulturní fenomény péče o člověka a objevit znalosti, které sestry potřebují k poskytování péče ve stále multikulturnějším světě. Věřila, že lidé mají právo mít vlastní kulturní hodnoty, víru a potřeby. Pokud sestry a obecně zdravotníci poskytují svým pacientům/klientům kvalitní službu, musí poskytovat takovou péči, která bude toto právo respektovat, tedy poskytovat lidem rozdílných kultur kulturně specifickou a všestrannou péči v podpoře zdraví, blaha či pomoci jim čelit nepříznivým okolnostem, těžkostem, smrti aj. kulturně vhodnými způsoby. Teorie kulturní péče je postavena na přesvědčení, že péče je podstatou ošetřovatelství a dominantním, sjednocujícím zaměřením oboru a že péče ovlivňuje zdraví a pohodu lidí hlubokým způsobem v kontextu jejich prostředí. Z antropologického hlediska je péče hluboce zakotvena ve světonázorech, sociálních strukturách a hodnotách lidí, a proto je neuchopitelným jevem, který je náročné studovat. Poskytovatelé zdravotní péče a další odborníci potřebují podstatné znalosti ve svých oborech, aby se mohli řídit při rozhodování a jednání v oblasti péče, když se přesunou od lokální a národní perspektivy ke globálnímu pohledu na svět. Odborníci také potřebují přístup ke znalostem o péči v různých kulturách, aby mohli řídit svou klinickou praxi, výuku, kurikulární práci, konzultace, výzkum a administrativu.

Ve svém příspěvku přednášející představuje nejen samotnou teorii kulturní péče a její dílčí aspekty, ale také principy péče napříč vybranými evropskými státy včetně fotodokumentace pořízené ve vybraných zdravotnických zařízeních.

Ing. Alena Lochmannová, Ph.D., MBA je česká etnoložka působící na Fakultě zdravotnických studií ZČU, kde zároveň zastává pozici proděkanky pro vnitřní a vnější vztahy. Jejím dlouhodobým výzkumným zájmem jsou reprezentace tělesných modifikací (nejen) odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody včetně technik jejich provedení a symbolického významu, druhý život odsouzených, otázka identity v totální instituci a sebevražedná fenomenologie. Dále se zaměřuje na problematiku radikalizace a extremismu a témata medicínské antropologie s akcentem emické perspektivy pacientů.